

80È ANIVERSARI DE LA BATALLA DE L'EBRE

Un documental de la Tortosa bombardejada obre el primer festival internacional FRONT

El treball, dels periodistes Andreu Caralt i Oriol Gràcia, aporta el testimoni d'11 supervivents

Tortosa Redacció

Entre el 23 de febrer de 1937 i el 30 de desembre de 1938, en plena Guerra Civil, Tortosa va patir una vuitantena d'atacs aeris de l'Aviació Legionària Italiana i la Legió Còndor. Els tortosins van haver d'adaptar-se a esta tragèdia i es van refugiar a les zones muntanyoses de l'entorn, on van sobreviure en condicions miserables. Finalment, la ciutat seria completament evacuada l'abril de 1938. Vuitanta anys després, el documental *A les fosques. La memòria de la Tortosa bombardejada* recull la memòria i les històries de vida dels qui van viure aquell dramàtic episodi.

El projecte, impulsat pels periodistes Andreu Caralt i Oriol Gracià, neix amb la voluntat de registrar el testimoni d'alguns dels supervivents del bombardeig que van participar en l'acte commemoratiu del vuitantè aniversari dels bombardejos, que es va celebrar a Tortosa el 15 d'abril passat. El film, per tant, no incidix tant en l'estratègia militar i les relacions polítiques sinó en el dia a dia dels ciutadans atrapats en el conflicte. Els supervivents que apareixen al documental són Jordi Mayor (1937), Cinta Duran (1929), Joan Duran (1922), Francisca Mascarell (1932), Teresa Subirats (1927), José Rodríguez (1925), Pepita Grego (1920), Tomàs Carot (1927), Maria Teresa

Pepita Grego parlant amb Andreu Caralt, en una imatge del rodatge.

(1930), Teresa Gerona (1928) i Maria Cinta Llasat (1930). A més, el film també ha comptat amb la participació d'Albert Curto, director de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, i la Maria Genescà, responsables de la Biblioteca de l'Observatori de l'Ebre durant 35 anys. El documental s'estructura a partir de tres fragments del *Diario en tiempo de guerra: 20 de julio de 1936-22 de octubre de 1938*, del Pare Lluís Rodés Campderà, director de l'Observatori de l'Ebre de Roquetes entre 1920 i 1939. En plena Guerra Civil, este astrònom va denunciar les atrocitats de tots dos bàndols, que es van acarnissar en els seus companys jesuïtes.

MARIA RODÉS La cantant Maria Rodés s'ha inspirat en el seu quart disc 'Eclíptica' (Satélite K) en el die-

tari del seu tiet besavi Lluís Rodés i tot just oferirà un concert acústic per a presentar el seu disc este diumenge, a l'Observatori de Roquetes, per a tancar l'estrena del documental (es projectarà a partir de les 18 h), que, al seu torn, obrirà la primera edició del festival internacional de cinema de conflicte i pau FRONT. Este està organitzat per Produccions Saurines i vol ser un referent internacional en la reflexió sobre els conflictes presents i passats a partir de l'audiovisual de qualitat. *A les fosques. La memòria de la Tortosa bombardejada* competirà amb altres títols sobre crims franquistes de la Guerra Civil, la revolta dels viticultors del sud de França als anys 60 i 70 o la lluita feminista a Síria. Els quatre documentals es projectaran a Valls i Tarragona els dies 19, 26 i 27 d'octubre. ■